

VI STYRKER KVINDER • VI BLANDER OS • VI ER AMBITIØSE

RED MIN SØSTER
- FOTOKUNSTUDSTILLING
PÅ DANMARKSTURNÉ

Fotograf Sarah Buttmann / Blømskulpturkunstner Poppykalas

STOP KVINDEDRAB
- OVER 50.000
DANSKERE HAR
SKREVET UNDER

TAK!
FOR DIN STØTTE

Du er med til at redde
liv og stoppe vold mod
kvinder og børn

VI KAN FOREBYGGE KVINDEDRAB

En undersøgelse viste for nylig, at 29 % af alle kvinder har oplevet partnervold i løbet af deres liv. Ofte har der været vidner til volden, men kun omkring en tredjedel har grebet ind.

Det er fortsat oftest et privat anliggende, hvad der foregår bag hjemmets fire vægge. Også selvom det er kriminelt. Alt for mange kvinder lever i partnervold alt for længe, og tabuet om vold i hjemmet trives desværre stadig. I 2021 er 11 kvinder formodet dræbt af deres partner. Partnerdrab er den ultimative voldshandling, og det er hjerteskræende, at kvinderne ikke har fået den nødvendige hjælp, inden det var for sent.

Der er altså fortsat masser at kæmpe for i Danner.

Men til trods for de voldsomme tal, ser vi alligevel håb for voldsudsatte kvinder.

Vi bliver nemlig hele tiden klogere på, hvad der skal til for at forebygge, at kvinder bliver udsat for vold og ultimativt dræbt. Vi ved, hvordan vi bedst hjælper kvinderne og deres børn videre til et liv uden vold. Og vi ved, hvad der skal til for, at frontpersonale føler sig rustet til at tage hånd om en voldsudsat kvinde. Men det kræver politisk vilje til at prioritere den nødvendige handling, og det kræver, at vi som samfund tør tale højt om den kriminalitet, der foregår i hjemmene.

Alt dette arbejder Danner indædt for at opnå.

I Danner kan vi være stolte af det seneste år at have gjort en stor forskel for mange voldsudsatte kvinder og børn, som har fået den nødvendige hjælp.

57 kvinder og 36 børn har i 2021 fået hjælp på Danners krisecenter, **2.766 har henvendt sig i Danners åbne rådgivning, og en evaluering af Danners ambulante rådgivning 'Sig det til nogen'** har vist, at vi når ud til kvinder, der normalt ikke ville søge vores hjælp.

Danner har også gjort en forskel for hundredvis af frontpersoner i Danmark og i udlandet. Takket være undervisning, der bygger oven på frontmedarbejdernes eksisterende viden, føler de sig bedre rustet til at spotte, hvis en kvinde eller et barn er udsat for vold derhjemme, og ikke mindst har de fået viden om, hvad de kan gøre for at hjælpe.

Endelig har det seneste år vist, at vi med solid data, konstruktive løsninger og stærke partnerskaber kan overbevise beslutningstagere og myndigheder om, at vi kan forebygge kvindedrab.

Intet af det ville være sket, hvis ikke vi havde gode samarbejder med politiet, civilsamfundet, beslutningstagere og kommuner. Stor tak til alle vores samarbejdspartnere og til alle de fonde og privatpersoner, der hvert år støtter vores arbejde og gør det muligt at hjælpe flere voldsudsatte kvinder og børn.

METTE MARIE YDE
direktør i Danner

VIBEKE ABEL
forkvinde i Danners bestyrelse

ÅRET 2021 - I TAL

50.000+

skrev under på Danners underskriftsindsamling for at stoppe kvindedrab

25.000+

fulgte os på de sociale medier

16.000.000 kroner+
indsamlet til vores voldsfaglige indsatser

6.000+

Danner Venner støtter hver måned Danner og hjælper voldsudsatte kvinder og børn

DANNERS ÅBNE RÅDGIVNING

2.766 henvendelser til Danners åbne rådgivning i 2021

7 ud af **10** henvendelser kom fra den voldsudsatte kvinde

19% af henvendelserne var fra et familiemedlem, en ven eller en bekendt

Cirka **15%** af henvendelserne drejede sig om en direkte forespørgsel om en ledig plads på Danners krisecenter. Grundet pladsmangel kunne **3** ud af **4** henvendelser om en plads ikke imødekommes, men vi kunne hjælpe kvinden videre til et andet krisecenter eller tilbud.

DANNERS KRISECENTER

57 kvinder og **36** børn forlod hus og hjem for at bo i sikkerhed på Danners krisecenter i 2021

43 kvinder og **27** børn fraflyttede Danners krisecenter i 2021

I gennemsnit boede kvinderne og børnene på krisecenteret i **134** dage

Det korteste ophold i 2021 var på **1** dag og det længste på **522** dage

Sig det til nogen

- DANNERS AMBULANTE RÅDGIVNINGSFORLØB

Sammen med fem lokale krisecentre tilbyder vi gratis ambulante rådgivningsforløb til voldsudsatte kvinder og pårørende. Vi arbejder fortsat på at få endnu flere lokale krisecentre med.

154 voldsudsatte kvinder deltog i 'Sig det til nogen' hos Danner

28 pårørende deltog i et rådgivningsforløb målrettet pårørende til voldsudsatte

DANNER I 2021

STOR OPLYSNINGSKAMPAGNE PÅ ALT.DK

Onlinemediet alt.dk, der både bringer artikler fra Story House Egmonts magasiner og ugeblade og producerer selvstændigt indhold, satte med kampagnen 'Vi taler højt om vold' i samarbejde med Danner fokus på vold mod kvinder og de løsninger, der er behov for i dagens Danmark for at bryde tabuet og komme volden til livs. Kampagnen belyste emnet fra mange forskellige vinkler – bl.a. gennem interviews med fagfolk, politikere, meningsdannere og voldsudsatte kvinder og 59 anonyme vidnesbyrd fra kvinder, der fortalte indgående om den vold, de har levet med. Alt.dk fortsætter med at have fokus på vold mod kvinder, og de mange artikler kan læses på www.alt.dk/emner/vold. På sociale medier kan man følge hashtagget #talhøjtomvold.

JULEAUKTION PÅ LAURITZ.COM

Hvert år gør Danners ansatte og frivillige deres ypperste for, at julen skal være så tryk, hyggelig og normal som muligt for kvinder og børn på Danners krisecenter. I 2021 kunne vi igen opsætte en stor juleauktion på Lauritz.com, som kvit og frit stillede deres platform til rådighed, og hvor alle indkomne beløb gik ubeskåret til Danner. Købere kunne byde på flotte oplevelser og produkter doneret af virksomheder og venner af Danner, og auktionen indbragte i alt over 80.000 kroner. Tak til alle medvirkende.

” Fra det kæmpestore juletræ på første sal over juleworkshops for børnene til den fantastiske stemning gennem hele december, som kulminerede med den mest vidunderlige julemiddag. For slet ikke at nævne alle gaverne til min søn og mig... Jeg får tårer i øjnene bare ved at tænke på det nu. Vi er aldrig blevet forkælet på den måde før. Medarbejderne på Danner tog så meget stress, bekymringer og ensomhed væk fra vores skuldre og erstattede det med sjov, latter og fantastiske minder, som vi vil bære med os resten af livet.”

- Anna, tidligere beboer på Danners krisecenter.

STATUE AF GREVINDE DANNER PÅ VEJ

En helt enig Borgerrepræsentation godkendte i 2021 Danners ansøgning om at rejse en statue for Grethe Danner. Statuen bliver et tilløbsstykke i København, og soklen, der udgør grevindens skørt, skal fortælle om kvindepolitiske begivenheder i tiden efter opførelsen af Dannerhuset.

NY CHATRÅDGIVNING FOR VOLDSUDSATTE

I 2021 oprettede Danner en chatrådgivning, hvor alle gratis og anonymt kan få voldsfaglig rådgivning hver mandag kl. 18-21 og onsdag kl. 9-12. Chatrådgivningen er for voldsudsatte, pårørende og fagpersoner.

NY POLITIGARANTI I SAGER OM VOLD OG VOLDTÆGT

1. november 2021 trådte en ny 'politigaranti' i kraft, som betyder, at politiet er forpligtet til at yde hurtig hjælp i sager om vold i nære relationer og voldtægt. Garantien er en del af et politiforlig, som Danner har givet input til. Danner mener samlet set, at den nye politigaranti kan være et tiltrængt værktøj i en systematisk bekæmpelse af vold mod kvinder. Tiden vil dog vise, om den virker efter hensigten.

FOTOKUNSTUDSTILLING OG TALKS PÅ KULTURNATTEN

På KulturNatten 15. oktober 2021 inviterede vi besøgende til at se den populære fotokunstudstilling Red Min Søster og høre korte talks om bl.a. Danners sikkerhedsarbejde med drabstruede kvinder. Det var udstillingens sidste stop på en udendørs Danmarksturné, hvor udstillingen fra juni til oktober 2021 kunne opleves i Ringsted, Randers, Kolding, Holstebro og København.

PROFIT PÅ KRISECENTRE SKAL IKKE VÆRE MULIGT

” Tro os, når vi siger, at det ikke er i nogens interesse, at der findes krisecentre, hvis ejere er drevet af profit og som tror, at 'alle og enhver' kan yde en voldsudsat kvinde sikker og metodisk hjælp, rådgivning og stabilisering. Vores arbejde handler om liv og død, og det tager vi dybt seriøst.”

Sådan skrev Danners daværende direktør, Lisbeth Jessen, sammen med repræsentanter fra tre andre danske non-profit krisecentre i et debatindlæg i Politiken den 23. oktober 2021. Indlægget var en reaktion på en artikel i Weekendavisen, der afdækkede, at der var åbnet flere krisecentre med det primære formål at trække overskud ud til ejerne.

SOMMERFERIE PÅ KRISECENTER KAN BÅDE VÆRE SJOV OG HELENDE

I 2021 har Danner igen holdt sommerhøjskole i skoven og lavet dagsudflugter og sommeraktiviteter for de kvinder og børn, der tilbragte sommerferien på Danners krisecenter.

” Den frie leg i naturen med mor kan noget særligt. På vores sommerhøjskole er afslapning og leg helt bevidst i fokus. Mor og barn kommer til at se hinanden på en anden måde, når de leger og griner sammen. I den frie leg bruger de kroppen og sanserne på en anden måde, og det er let og luftigt, og man kan bare være til. Dét skal der være plads til i en god sommerferie for en mor og hendes børn, der skal lægge volden bag sig.”

- Leder af Danners krisecenter, Susanne Lamhauge.

RED MIN SØSTER

– EN FOTOKUNSTUDSTILLING OM VOLD MOD KVINDER

STOR TAK TIL:

- Blomsterdesigner Poppykalas og fotograf Sarah Buthmann.
- Alle, som har hjulpet med lys, video og make-up mv. for at realisere billederne i udstillingen.
- Vores sponsorer Multiflora og Spar Nord Fonden.
- Vores mediepartner Femina og journalist Maria Brus, som har interviewet de fem medvirkende kvinder og skrevet deres historier som artikler i ugebladet og tekster til udstillingen.
- Holdet af studerende på kandidat-kurset 'Sociale medier og strategisk kommunikation' på Nordiske Studier og Sprogvidenskab på Københavns Universitet, der i foråret 2021 arbejdede med idéer og forslag til strategier og konkrete tiltag, der skulle give kampagnen digital synlighed og gennemslagskraft.

Hen over sommeren og efteråret 2021 kunne danskere i fem byer opleve en helt særlig fotokunstudstilling. Udstillingen Red Min Søster, som blev skabt i et samarbejde mellem Danner, fotograf Sarah Buthmann, blomsterkunstner Poppykalas og ugebladet Femina, har gennem otte stærke portrætter og fortællinger fra voldsoverlevende og deres medsøstre søgt at nedbryde tabuet om partnervold. Med de opstillede billeder, hvor kvinderne er en del af kunstværket, har Red Min Søster gjort det både vedkommende og smukt at interessere sig for de kvinder, der har overlevet vold og drabsforsøg fra en tidligere partner. Missionen med de otte kunstværker, hvor det smukke står i kontrast til fortællingerne om partnervold, har været at fortælle, at kvinder, der har været udsat for vold, både er smukke, skrøbelige og kraftfulde – og at de fleste har en medsøster, som en dag kan få brug for en udstrakt hånd for at finde vejen ud af et forhold med en voldelig partner.

UDSTILLING PÅ DANMARKSTURNÉ

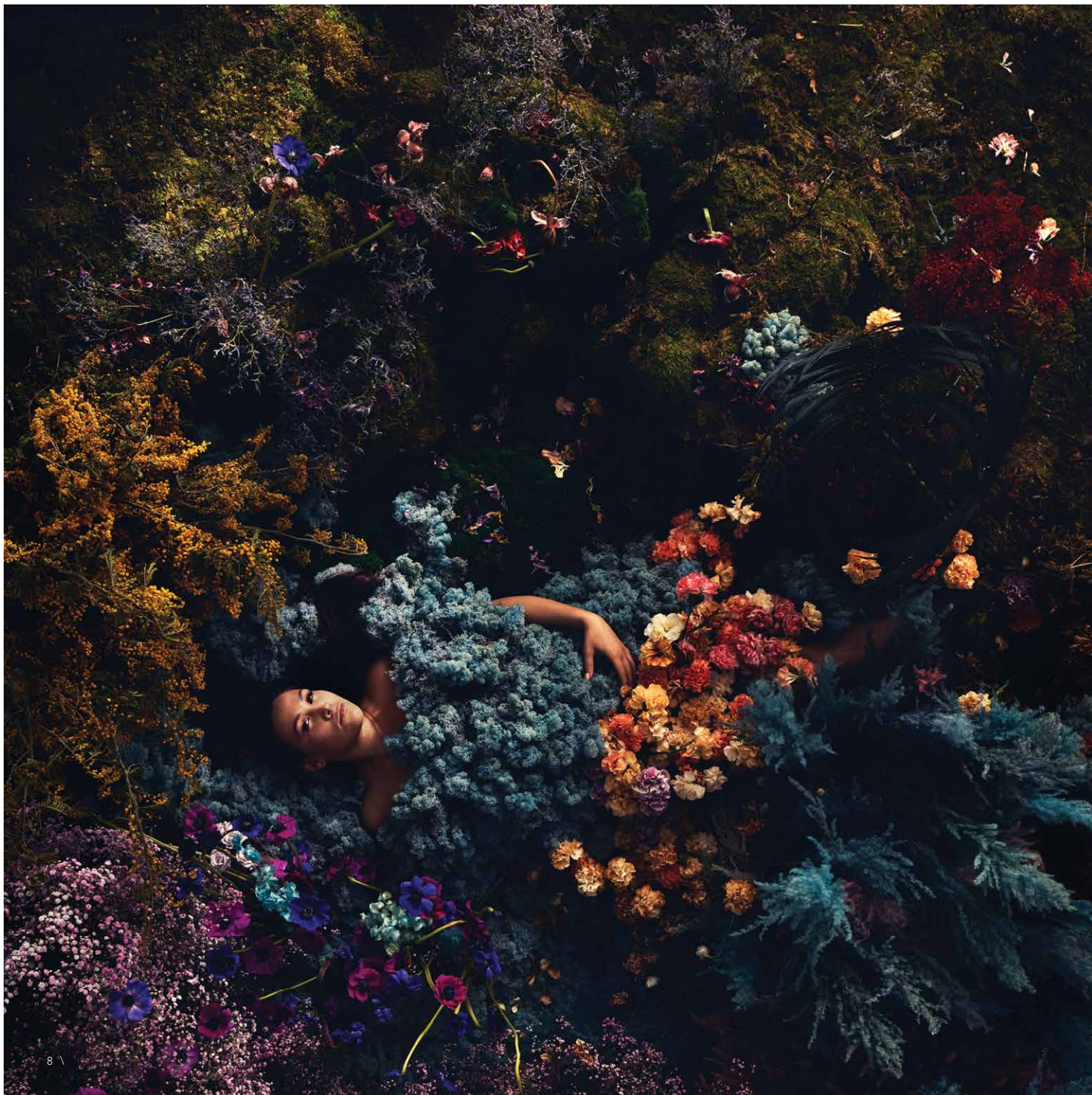
Fra juni til oktober 2021 rejste Red Min Søster-udstillingen på en udendørs Danmarksturné til København, Ringsted, Randers, Kolding og Holstebro – byer, hvor voldsudsatte kvinder og pårørende har mulighed for at modtage voldsfaglig rådgivning gennem det ambulante rådgivningstilbud 'Sig det til nogen'. Danner er i samarbejde med Ringsted, Randers, Kolding og Holstebro krisecentre samt Kvindehuset i København tovholder for rådgivningstilbuddet, der henvender sig til voldsudsatte kvinder, som ikke ønsker eller kan flytte på krisecenter, men har brug for hjælp.

I København rummer 'Sig det til nogen' desuden et særligt tilbud til migrantkvinder, der kan få rådgivning på engelsk og arabisk samt juridisk rådgivning.

OVER 50.000 UNDERSKRIFTER FOR AT STOPPE KVINDEDRAB

Med de over 50.000 underskrifter fra danskere, der hen mod slutningen af december 2021 havde skrevet under på Danners STOP KVINDEDRAB-kampagne, kunne vi endnu en gang lægge pres på politikerne og efterlyse, at ambulante rådgivning til voldsudsatte og udøvere bliver skrevet ind i Serviceloven; at der bliver lavet voldsforebyggende oplysning om sexismen og risikoadfærd; og at der bliver lavet en ambitiøs national handlingsplan mod partnerdrab og vold i nære relationer.

RED MIN SØSTER
– EN FOTOKUNSTSTILLING
OM VOLD MOD KVINDER

LOUISE OVERLEVEDE MED KUN 0,3 LITER BLOD I KROPPEN

Louise Makkonen Thagaard overlevede mirakuløst at blive stukket 11 gange og kastet ud over altanen. Nu håber hun på, at hendes historie kan starte en debat om, at der skal gøres meget mere for at forebygge partnerdrab og hjælpe voldsudsatte kvinder.

”Jeg kan ikke huske selve knivstikkeriet, men han brugte en køkkenkniv. Jeg kan huske, at jeg svævede ind og ud af bevidsthed, mens jeg lå ude på altanen. Han havde vores lille søn på armen, som skreg. Jeg prøvede at bevæge mig for at komme væk. ”Lig stille,” sagde han.”

Sådan kunne Louise Makkonen Thagaards liv være sluttet. Det kunne også være sluttet en time senere, da hendes ekskæreste, som havde stukket hende 11 gange, kastede hende ud over altanen.

Normalt har et menneske fem liter blod i sig og dør,

hvis det har under 0,5 liter tilbage. Louise havde kun 0,3 liter, da hun blev fundet af en tilfældigt forbipasserende politimand, der hvor hendes krop ramte fliserne bag en hæk. Hun var faldet næsten syv meter ned.

Lærte at gå igen

Lægerne har ikke kunnet forklare, hvordan hun overlevede. Men det gjorde hun. På trods af knivstik i halsen, nakken, ryggen og låret og en overskåret halsvene. Hun brækkede blandt andet kæben, hoften og bækkenet - men 'heldigvis' ikke ryggen. Efter halvanden uge i koma og 28 dage på hospitalet blev hun udskrevet. Og da hun kom hjem til sine forældre, som passede hendes toårige søn, var det i kørestol. Den blodplettede lejlighed skulle rengøres og opsiges. Hun skulle vidne i retssagen mod sin ekskære-

ste og begynde på sin genoptræning. Hendes mor passede og plejede hende, og gennem sin private forsikring kunne hun betale for psykologhjælp. Ellers var der ingen hjælp at hente.

Louise lærte at gå igen. Både konkret og i overført betydning. Men hendes tiltro til myndigheder og politi kan i dag ligge på et lille sted. Det er også derfor, hun bruger sin historie til at sætte fokus på, at der skal gøres meget mere for at hjælpe kvinder, der bliver udsat for vold.

Det er ikke nemt at gå fra en voldsmand

Forholdet til hendes ekskæreste var ellers startet godt. Han var spontan og sprudlende, ligesom hun selv. Han var kærlig, varm og omsorgsfuld og var der for hende, da hendes lillesøster lå dødssyg på hospice. Og han kom godt ud af det med hendes familie.

Det ændrede sig langsomt. Hans kontrol begyndte i det små. Først droppede hun de korte kjoler, så slettede hun sine mandlige venner på Facebook. Han begyndte at bestemme, hvem hun måtte ses med. Så begyndte han at tage fat i hende, skubbe hende op ad væggen og låse hende inde i soveværelset. Men dagen efter ville han igen være kærlig, sød og sjov.

Hun gik fra ham flere gange.

”Men det er ikke nemt at gå fra en voldsmand. Det er nemmere at have ham tæt på. Det var, når jeg gik fra ham, problemerne skete. Jeg var gået fra ham 7-8 gange, og han havde blandt andet smadret min bil, fordi han ikke ville acceptere, at jeg var gået. Vi havde været forbi Familieretshuset med forhandlinger om samværsplaner,” fortæller Louise.

”Jeg bruger min overlevelse til at fortælle andre, at hvis man er bange for sin kæreste, så skal man ikke tro, at det hjælper at holde ham tæt til sig – man

skal i stedet søge hjælp hos fx et krisecenter. Jeg fik aldrig et råd om at kontakte et krisecenter, selvom jeg tilkaldte politiet flere gange. De var jo søde og venlige, men de vidste slet ikke, hvad de skulle kigge efter. Inden de gik, gav de ham hånden og løftede pegefingeren som for at sige, at han skulle opføre sig ordentligt. Jeg følte mig som en idiot. Efter sådan en hændelse ringer man ikke lige til politiet igen. Hvorfor havde de ikke styr på, at jeg havde ringet tidligere om den samme mand? Hvorfor hjalp de mig ikke med at anmelde ham?”

Frygter den dag, han kommer ud

Louises ekskæreste blev idømt syv års fængsel for drabsforsøget. Nu er der to år, til han bliver prøveløsladt. Og hun frygter, at Familieretshuset vil fokusere mere på farens ret til at se sin søn end hendes frygt for, at samværet ikke vil være godt for sønnen. Hun er også bange for, hvad hendes ekskæreste kan finde på.

”Jeg gør, hvad jeg kan for at sikre os. Min søn er begyndt til traumepsykolog. Han bærer tegn på, at hans krop kan huske overfaldet, selvom han var meget lille, da det skete. Og jeg ville lyve, hvis jeg sagde, at jeg ikke er nervøs for, hvad der kan ske, når hans far kommer ud af fængslet. En af mine taktikker til at beskytte os er faktisk, at så mange som muligt skal kende min historie,” siger Louise.

Hendes måde at finde mening i det, der er sket, er at være en stærk stemme, der er med til at belyse, at der skal gøres meget mere for at hjælpe voldsudsatte kvinder, forebygge partnerdrab og hjælpe de overlevende ofre.

”Jeg er ikke den eneste, der ikke får hjælp af systemet. Der skal fokus på det og på, hvad de forskellige instanser skal gøre, og hvad kvinden selv skal gøre.”

Sarah Bøgelund Dokkedahl fra Videnscenter for Psyko-traumatologi ved Syddansk Universitet (SDU) har i sit ph.d.-projekt om voldens følger undersøgt forekomsten af fysisk, psykisk og seksualiseret vold blandt 150 kvinder på fire danske kvindekrisecentre, herunder Danner og Kvindehemmet. Derudover undersøgte hun, hvordan volden påvirker kvindernes mentale helbred, og hvordan de udvikler sig undervejs i opholdet på krisecentret.

Danner og Kvindehemmet udgav sammen med SDU i juni 2021 rapporten 'Kvinder på Kvindekrisecenter', der samlede udvalgte resultater fra studiet. Rapporten kan læses på danner.dk/nyt/ny-phd-afdaekker-ptsd-symptomer-hos-overraskende-mange-kvinder-paa-krisecenter.

NY PH.D. AFDÆKKEDE PTSD-SYMTOMER HOS MANGE KVINDER PÅ KRISECENTER

Syv ud af 10 kvinder, der indskrives på et krisecenter, har symptomer på PTSD eller Komplex PTSD, viser et nyt studie.

Blandt de 150 kvinder, der deltog i studiet, havde 86,2 % været udsat for grov fysisk vold som eksempelvis slag med en genstand, der har skabt behov for lægehjælp, besvimelse efter slag eller kvælertag. 98,4 % af kvinderne havde oplevet at blive udsat for psykisk vold, mens 58,6 % havde oplevet at blive truet på livet, og 42,9 % var blevet truet med selvmord, hvis de forlod den voldelige relation. Ved indflytning på krisecenter udviste syv ud af 10 kvinder (68,9 %) i undersøgelsen symptomer på PTSD (31 %) eller Komplex PTSD (37,9 %). Under krisecenteropholdet oplevede de fleste kvinder et betydeligt fald i symptomerne og i andre mentale helbredsproblemer som symptomer på depression, angst og dissociation - en traumelidelse kendetegnet ved mental afkobling. Derudover steg deres generelle trivsel markant.

Ved udflytning havde en tredjedel af kvinderne stadig symptomer på PTSD eller Komplex PTSD.

Studiet understregede, at det at leve med partnervold kan have samme påvirkning som at være soldat i krig. Det kalder bl.a. på opkvalificering af fagpersoner og etablering af partnerskaber med psykiatrien.

FAGKONFERENCE: TRAUMER EFTER PARTNERVOLD

"Min krop er stadig i alert. Hver dag starter med nervøsitet og risiko for angst. Det er svært at indgå i nye relationer. Selvom man kommer ud af volden, så stopper den ikke."

Sådan åbnede Jeannie Lund Kolberg fagkonferencen om traumer efter partnervold, som Danner var med til at afholde på Christiansborg i september 2021, hvor bl.a. Sarah Bøgelund Dokkedahl præsenterede resultaterne fra sit ph.d.-projekt.

FRA PANELDELTAGERNE PÅ KONFERENCEN LØD DET:

"Staten har en skærpet forpligtelse til at sikre, at volden ikke fortsætter efter krisecenteropholdet."

Nikolaj Nielsen, ligebehandlingschef i Danish Institute for Human Rights.

"Der mangler politisk fokus på partnervold og en professionalisering i kommunerne med viden om vold."

Ann-Christin Rudy Sørensen, myndighedschef i Frederiksberg Kommune.

"Vi kan behandle PTSD. Når disse kvinder ikke får behandling, har det alvorlige konsekvenser for den enkelte, men også hendes børn."

Marie Høgh Thøgersen, chef for rehabilitering i DIGNITY - Danish Institute Against Torture.

"Specialiseret PTSD-behandling kræver rammer, hvor man har ro omkring sig. Hvis dette ikke er muligt, har behandlingen ikke den tilsligtede effekt."

Ann Colleen Nielsen, udviklingschef i Psykiatrisk Center Ballerup.

"Der er behov for at styrke brobygningen mellem alle de instanser, som den voldsudsatte kvinde er i kontakt med."

Camilla Fabricius, socialordfører for Socialdemokratiet.

AFGHANSK KVINDERETTIGHEDSORGANISATION HÆDRET MED DANNERS ÆRESPRIS 2021

I 2021 gik Danners Ærespris til den afghanske kvinderettighedsorganisation DAWEO - Danner Afghanistan for Women's Empowerment Organisation - som over de seneste ti år har opbygget en stærk krisecenterbevægelse i Afghanistan. En af DAWEO's medarbejdere, Saida Ghafoori, der er blevet evakueret til Danmark, modtog prisen på vegne af organisationen. I forbindelse med prisoverrækkelsen havde omkring 40 mennesker fundet vej til Danners Stadsstue til et arrangement med panelsamtalen 'Afghanistans kvinder – hvad nu?' i anledning af 25. november - FN's internationale dag for afskaffelse af vold mod kvinder. Her deltog repræsentanter fra både civilsamfund og Folketinget, og samtalen kom omkring de afghanske kvinders situation, og hvad civilsamfundet og Danmark kan gøre på den internationale scene.

Fra venstre: Kefa Abu Ras, talsperson for Søstre mod vold og kontrol og modtager af Danners Ærespris 2020; Saida Ghafoori, modtager af Danners Ærespris 2021 på vegne af DAWEO.

Fra venstre: Mette Marie Yde, Danners daværende vicedirektør; Kefa Abu Ras, talsperson for Søstre mod vold og kontrol og modtager af Danners Ærespris 2020; Saida Ghafoori, modtager af Danners Ærespris 2021 på vegne af DAWEO; Lisbeth Jessen, daværende direktør i Danner.

KVINDERNE ER DE FØRSTE TABERE I DET NYE AFGHANISTAN

Danner har i mere end 10 år arbejdet for at styrke kvinders rettigheder i Afghanistan. Med danske udviklingsmidler fra den danske ambassade i Kabul har vi hjulpet med at uddanne fagpersoner til at modtage voldsudsatte kvinder og sat fokus på at opnå basale rettigheder for kvinder via myndighederne.

Vi har hjulpet med at opbygge voldsfaglig kapacitet og sammen med stærke lokale kvindekræfter stiftet organisationen DAWEO. For tre år siden blev DAWEO selvstændig, og stærke afghanske kvinder blev sat i spidsen for organisationen, der siden har uddannet fagpersoner, politi og andre myndighedspersoner over hele Afghanistan til at hjælpe kvinder og børn, der flygter fra voldelige ægtemænd. Nu sidder Danner i DAWEO's bestyrelse og giver løbende ledelses- og økonomisparing til den nye afghanske ledelse. Vi er stolte over

indsatsen, og gennem årene har vi gjort os mange tanker om, hvordan kvindekampen i Afghanistan kunne udvikle sig under de svære vilkår i landet, og hvordan især kvindeliv kunne reddes og ligeværd opnås.

Men situationen ændrede sig markant med Talebans indtog i landet i august 2021. DAWEO's arbejde har været for farligt og er sat på standby. På den korte bane har vi i Danmark en forpligtelse til at skabe sikkerhed for kvinderne og mændene bag de organisationer, vi har været med til at bygge op. Det lange træk handler om, at det internationale samfund skal fastholde presset på Afghanistans ledere, og specifikt som verdenssamfund skal vores ledere benytte enhver mulighed for at tage afstand fra al vold og drab på kvinder og tilbagerulning af kvinders rettigheder i Afghanistan.

TO ÅR EFTER KRIMINALISERING AF PSYKISK VOLD – LOVEN I PRAKSIS

Den 1. april 2019 blev psykisk vold gjort strafbar med en ny bestemmelse i Straffeloven, nemlig §243. I anledning af to-året for kriminaliseringen af psykisk vold udgav Danner en rapport på baggrund

af interviews med politi, anklagemyndighed og krigscenterfagfolk om deres erfaringer. Rapporten har været et effektivt værktøj til dialog med fagfolk og medier om, hvordan loven har virket i praksis, og et godt udgangspunkt for Danners undervisning af politi og anklagemyndighed.

Rapportens to hovedkonklusioner var, at bevisførelsen i sager om psykisk vold er svær, og politiet derfor skal implementere forslagene i Rigsadvokatens meddelelse om psykisk vold; og at nye tilgange til efterforskning og bevisførelse er essentielle for at kunne løfte flere sager om psykisk vold. På baggrund af disse indsigter udarbejdede Danner følgende otte anbefalinger til det videre arbejde med opfølgning af §243:

STRAFFELOVENS § 243

Den, som tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand eller tidligere har haft en sådan tilknytning til husstanden, og som gentagne gange over en periode udsætter den anden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der er egnet til utilbørligt at styre den anden, straffes for psykisk vold med bøde eller fængsel indtil 3 år.

DANNERS ANBEFALINGER TIL OPFØLGNING AF § 243

1. Politikredsene skal implementere Rigsadvokatens meddelelse om psykisk vold, som blev udsendt første gang 1. april 2019 (opdateret marts 2021).
2. Justitsministeren skal nedsætte et permanent tværfagligt udvalg, som evaluerer og fører tilsyn med bestemmelsen om psykisk vold.
3. Efterforskning og bevissikring af psykisk vold skal sikres tilpassede ressourcer, så intentionen i § 243 kan efterleves i praksis hos de nye specialteams til efterforskning og forebyggelse af partnervold og voldtægt, som blev vedtaget med flerårsaftalen for politi og anklagemyndighed i 2020. Domstolene skal ligeledes sikres tilpassede ressourcer.
4. Inddrag viden fra fagpersoner, der dagligt arbejder med psykisk vold, fx krisecentre, i den planlagte uddannelse af ca. 125 politibetjente til de nye specialteams, samt i efteruddannelse af fagfolk fra anklagemyndigheden, domstolene og Familieretshuset m.fl. Dette mhp. at sikre ensartet forståelse og dialog om psykisk vold på tværs af systemer.
5. Nye tilgange og metoder til efterforskning og bevissikring i sager om psykisk vold skal udvikles og styrkes. Afdækning af mønstre for den psykiske vold skal efterforskes på en måde, der ikke kun baserer sig på at finde fysiske beviser, såsom beskeder på mobilen og hændelser med vidner, men også åbner for at finde kendetegn eller mønstre i adfærden hos udøveren, der er egnet til utilbørligt at styre den anden. Desuden skal der indhentes erklæringer fra relevante fagpersoner.
6. Ansvar for dokumentation af psykisk vold må aldrig være hos offeret, og det skal anmeldelsesproceduren tage højde for. Det er vanskeligt for et offer for langvarig psykisk vold at være nøgtern i sin beskrivelse af det regime, hun har levet i; hun kan fremstå med lavt selvværd og uden overblik, det må ikke bruges imod hende ved en anmeldelse (eller andre steder i systemet). Selv når fagfolk fra krisecentrene hjælper voldsudsatte kvinder med at lave lister over hændelsesforløb og kronologi forud for anmeldelse, er opgaven særdeles vanskelig.
7. Ofre for psykisk vold skal have samme muligheder som ofre i voldtægtssager, herunder at offerets forklaring bl.a. skal håndteres ud fra en traumbaseret tilgang, at myndighederne er forpligtet til at tilbyde en bistandsadvokat ved første henvendelse, samt at offeret har mulighed for at afgive forklaring via videooptagelse i retten.
8. Personer fra omgangskredsen skal i udgangspunktet altid afhøres, også selvom disse ikke har været vidne til konkrete episoder jf. forslaget i Rigsadvokatens meddelelse om psykisk vold. Afhøring af vidner som fx familie og kollegaer kan være med til at beskrive forurettedes eventuelle ændrede adfærd over tid.

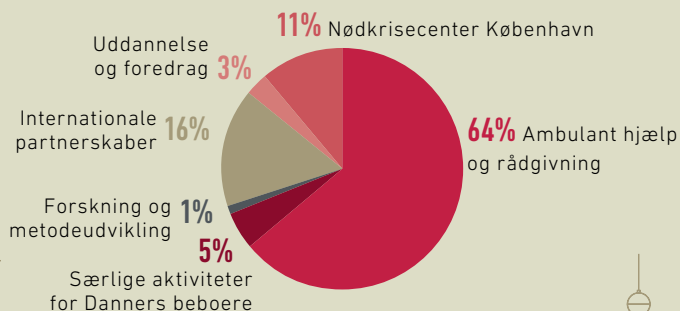
DANNERS INDTÆGTER 2021

I ALT 43.252.884 KRONER

17.259.771 KR	Krisecenterdrift
7.428.762 KR	Bidrag fra private, fonde og erhverv
18.564.351 KR	Rådgivning og andre voldsfaglige indsatser

RÅDGIVNING OG ANDRE VOLDSFAGLIGE INDSATSER

I ALT 18.564.351 KRONER

TAK TIL FONDE OG SAMARBEJDSPARTNERE

• 23-9 1909 Fonden • A.P. Møller Fonden • Any og Richard Sperlings Fond • Arne V. Schleschs Fond • Augustinus Fonden • Brand af 1848 Fond • Bygmester C.A. Tesch's og Hustru's Fond • C.W. Strandes Legatfond • Carl og Esther Christiansens Fond • Chr. P. Hansen og Hustrus Fond • Civilingeniør H C Bechgaard og Hustru • Ella Mary Bechgaards Fond • Dagmar Andreasens Familefond • Danske Banks Fond • Direktør Curt Stenders Mindefond • Dorte, Enid og Viggo Carstensen's almenvælgørende fond • Ellen Hørup's Fond • Else og Erik Jørgensen's Familiefond • Enid Ingemanns Fond • Enkefru Juliane Buntzen (Født Köhlers) Mindelegat • Eva Merete Falck Cronen's Fond • F.C. Mathiesens Fond • Fabrikant Chas. Otzens Fond • Familiefonden af den 1. oktober 1975 • Familien Hede Nielsens Fond • Frimodt-Heineke Fonden • Gerda Laustsens Fond • Greta og Poul Kragh-Heidemanss Fond • Grete og Sigurd Pedersen's Fond • GTN fonden • Hannes Fond • Henrik Henriksen's Fond • Hotelejer Mads Kokholm og hofjærgermesterinde Maria Andersen's Fond • K. Juby Smith's Legat • Knud og Rigmor Wiedemanns Fond • Kong Frederik den Syvendes Stiftelse • Konsul, Grosserer Osvald Christensen's Mindefond • Københavns Kommune Legat for institutioner • Lemvig-Müller Fonden • Linexfonden (Frede Duelund Nielsens Fond) • Louis-Hansen Fonden • Lysgaard Fonden • Lægeforenings Boligers Fond • Metro-Schrøder-Fonden • OAK Foundation Denmark • Otto og Gerda Bings Mindelegat • Simon Spies Fonden • Snedkermester Axel Wichmann og Fruelse Wichmanns Fond • Soroptmist International Danmark • Spar Nord Fonden • Stiftelsen Løvsstrupgaard • Thorvald Larsen og Hustru Ingeborg Skovs Fond • Torben & Alice Frimodts Fond • Toyota-Fonden • Tømmerhandler Johannes Fogs Fond • Velfærds- Og Forskningsfonden For Pædagoger • Vemmetofte Kloster • Ville Heises Legat • Vissing Fonden • VKR's Familiefond • William & Hugo Evers Fond • Y's Menettes Danmark • Aase og Ejnar Danielsens Fond